

VRAGEN N.A.V. WEBINAR WATERSCHAPSPEIL & WAVES (6 NOV)

Op 6 november 2020 vond een webinar plaats over de publicatie Waterschapsspeil 2020 en het bijbehorende WAVES dashboard; beiden resultaten van de bedrijfsvergelijkingen van de waterschappen. Tijdens het webinar zijn verschillende vragen gesteld via de chatfunctie. De meesten zijn direct beantwoord, of achteraf per mail. Hierbij het totale overzicht van gestelde vragen en bijbehorende antwoorden.

ALGEMEEN

Is het webinar over bedrijfsvergelijking Waterschapsspiegel en het WAVES dashboard achteraf terug te kijken voor collega's die er op 6 november live niet bij konden zijn?

Het webinar is niet opgenomen. We doen wel ons best om dezelfde informatie, in beeld, schrift en/of geluid binnenkort beschikbaar te maken via de website van de bedrijfsvergelijkingen van de waterschappen (www.waterschapsspiegel.nl) en/of via de instructiepagina van WAVES (<https://waves.databank.nl/content/instructie>). Via de laatste link zijn al twee korte instructiefilmpjes voor het dashboard en de databank opgenomen.

Er is ook een animatie ter promotie van WAVES beschikbaar, om het gemakkelijk bij collega's onder de aandacht te brengen: https://youtu.be/OuDzM_Y0W6c.

Hoe kan ik op de hoogte blijven van nieuws over de bedrijfsvergelijkingen?

We sturen maandelijks een digitale update uit naar mensen die zich hiervoor hebben aangemeld. Deze update bevat zowel het laatste nieuws over de lopende uitvragen als de nodige relevante/actuele achtergrondinfo. Aanmelden kan via: bedrijfsvergelijkingen@uvw.nl.

Hoe kan ik zelf het WAVES dashboard bereiken?

Ga naar www.waterschapsspiegel.nl en klik op de homepage op de knop 'WAVES dashboard'.

Waar zijn de verschillende genoemde publicaties beschikbaar?

- Waterschapsspeil 2020: <https://www.waterschapsspiegel.nl/bedrijfsvergelijkingen/waterschapsspiegel/> (in menu 'publicaties');
- Themarapportages WAVES: Ga naar het WAVES dashboard, kies voor 'Waterschapsspiegel'. Voor ieder thema op die pagina is een digitale themarapportage beschikbaar op de dashboardpagina (paarse knop, bovenaan).
- Leerkring realisatiegraad investeringsuitgaven: <https://www.waterschapsspiegel.nl/leerkringen/> (in menu 'publicaties');
- Waterschapsbelastingen: verschijnt weer in maart 2021, meest actuele cijfers op dashboard: <https://live-waves.databank.nl/dashboard/dashboard/belastingen/>.

Leveren de waterschappen zelf de gegevens aan die in WAVES staan?

Ja, de waterschappen leveren jaarlijks de gegevens aan voor Waterschapsspiegel, en periodiek ook voor de verschillende verdiepende vergelijkingen. Dat doen zij via een uitvraagmodule die is gekoppeld aan WAVES. Na het invullen vindt eerst de nodige validatie en duiding plaats, voordat de gegevens openbaar beschikbaar worden gemaakt via het WAVES dashboard en de databank. De waterschappen zijn zelf

verantwoordelijk voor de kwaliteit van de aangeleverde cijfers; de validatieslag door de Unie is daarbij een 'extra service'. De rapportages (Waterschapsspiegel 2020 en de themarapportages in WAVES) worden in Unieverband geschreven door de Regiegroep Bedrijfsvergelijkingen, met collega's van verschillende waterschappen.

De waterschappen doen al zo'n 30 jaar aan bedrijfsvergelijkingen binnen de sector. Het is hierbij altijd zo geweest dat de gegevens door de waterschappen zelf worden aangeleverd en dat de validatie, duiding en analyse gezamenlijk gebeurt.

Is bekend hoe vaak en door wie gebruik wordt gemaakt wordt van alle verzamelde informatie in WAVES?

Tot nu toe zijn de bezoekersaantallen van WAVES nog niet goed bijgehouden; daar wordt wel aan gewerkt. Per e-mail komen wekelijks enkele vragen over de materie binnen van o.a. waterschapsbestuurders, waterschapsmedewerkers, onderzoekers, studenten en ingenieursbureaus.

De publicaties worden actief onder de aandacht gebracht binnen de waterschappen (via de coördinatoren Waterschapsspiegel binnen elk waterschap) en ook bij partijen buiten de waterschapssector, zoals de koepele van gemeenten en provincies, parlementariërs, relevante ministeries, belangenbehartigers, etc.

Is er een link tussen Waterschapsspiegel en de HR monitor waterschappen? Zo nee, is er veel overlap tussen beide uitvragen?

Er bestaat op dit moment geen directe verbinding tussen Waterschapsspiegel en de HR monitor die door het A&O Fonds Waterschappen wordt uitgevoerd. De resultaten daarvan zijn beschikbaar via:

<https://hrm.aenowaterschappen.nl/nl/thema/HR-monitor>. De thema's die onderdeel zijn van de HR monitor zijn geen onderdeel van Waterschapsspiegel (geen overlap). Het is de ambitie om WAVES in de toekomst uit te breiden met data uit andere monitors dan Waterschapsspiegel, zodat alle openbare waterschapsdata (bijv. ook Klimaatmonitor) bij elkaar staat. Die ontwikkeling zou wellicht ook verkend kunnen worden richting de HR monitor van het A&O Fonds Waterschappen.

Als er vragen zijn over de inhoud en het gebruik van de rapportages en het WAVES dashboard, worden de antwoorden daarop dan ook breder gedeeld?

Alle coördinatoren Waterschapsspiegel van de waterschappen worden jaarlijks uitgenodigd voor een kick-off van de Waterschapsspiegel uitvraag. Die dag is ook een netwerkdag, met gelegenheid voor de coördinatoren om ervaringen met elkaar uit te wisselen. We hebben op dit moment nog geen vaste 'structuur' om vragen en antwoorden binnen de sector te delen.

INDICATOREN

Wat zou een goede streefwaarde zijn voor de schuldquote?

Het overzicht van indicatoren die in beeld worden gebracht in het financiële hoofdstuk van Waterschapsspiegel is ontwikkeld in samenwerking met de portefeuillehouders financiën uit de waterschapsbesturen en vastgesteld door de Uniecommissie Bestuurszaken, Communicatie en Financiën (CBCF). Bij het vaststellen van de financiële indicatoren, waar de schuldquote er één van is, is nadrukkelijk uitgesproken dat het zeer nuttig is om deze zaken van elkaar te weten, maar dat het streven niet is om één landelijk norm te stellen. De (bestuurlijke) keuzes met betrekking tot de 'financiële positie' bij verschillende waterschappen zijn zodanig anders, dat er nooit één waarde kan zijn die voor iedereen 'goed' is. Het is vooral van belang dat bestuur en organisatie met elkaar in gesprek gaan en tot een gezamenlijk beeld komen wat in de specifieke situatie van het eigen waterschap een verantwoorde schuldpositie is. De cijfers van andere waterschappen en de voorbeelden van streefwaardes die in de themarapportage Financiën (onderdeel van het

WAVES dashboard) zijn opgenomen kunnen hierbij behulpzaam zijn: https://live-waves.databank.nl/jive/ji-vereportcontents.aspx?report=wsp_thema_financien#ScrollSpy-blok2. In de rapportage wordt ook de lijn geschetst (in drie punten) die over het algemeen door alle waterschappen wordt aangehouden rond de risico's die in potentie met schuld samenhangen.

Voor de vergelijking van de gemiddelde belastingdruk waterschappen worden al jaren dezelfde standaard waarden voor woningen (€ 200.000) en bedrijven (€ 2.400.000 en € 12.000.000) aangehouden. De WOZ-waardeontwikkeling jaar op jaar wordt hierin niet meegenomen. Dit geeft toch geen correct beeld? Temeer omdat woningen gemiddeld sterk in waarde stijgen en bedrijfspanden gemiddeld nauwelijks.

Per 2021 is de standaardwaarde voor woningen die wordt gebruikt om de tarieven te vergelijken verhoogd van € 200.000 naar € 250.000. De reden hiervoor is de in de vraag genoemde waardeontwikkeling de afgelopen jaren. Ook voor de profielen van de diverse soorten bedrijven is de WOZ-waarde verhoogd. In het 'Belastingboekje' dat de Unie in maart 2021 zal publiceren zullen deze nieuwe waarden worden gebruikt. Overigens is de nieuwe WOZ-waarde voor woningen al gebruikt t.b.v. het bericht dat de Unie op 10 november jl. heeft uitgebracht over de te verwachten lastenontwikkeling in 2021: <https://www.uvw.nl/beperkte-stijging-waterschapsbelastingen-in-2021/>.

In WAVES zit een grafiek van het tarief gebouwd als % van de WOZ-waarde. Is dat t.o.v. de werkelijke gemiddelde WOZ-waarde in het waterschap? Hoe ziet het eruit als je kijkt naar de werkelijke tarieven bij een bepaalde huizenprijs? En als je dan gebieden met verschillende gemiddelde huizenprijzen met elkaar vergelijkt?

Deze grafiek zit in het belastingdashboard. Dit zijn de tarieven zoals die door de waterschappen zijn vastgesteld voor het betreffende jaar (als onderdeel van de watersysteemheffing). Dit tarief ontstaat door de totale opbrengst die door de eigenaren van gebouwen moet worden opgebracht te delen door de totale WOZ-waarde van deze gebouwen in de gebieden van de waterschappen.

Verder is in de grafieken van de belastingdruk voor de verschillende categorieën voor een woning resp. een bedrijfspand met een bepaalde waarde de lastendruk in € zichtbaar gemaakt (zie ook de vraag hierboven). Omdat deze gegevens over de lastendruk vooral bedoeld zijn om de waterschappen onderling te vergelijken en de verschillen van jaar op jaar inzichtelijk te maken, wordt gewerkt met een vaste waarde en niet met de gemiddelde WOZ-waarden in het beheergebied van de waterschappen.

Als waterschap kun je in het zuiveringsbeheer kiezen voor een hoge investering voor veel automatisering, of een lage investering met hoge bedrijfsvoeringskosten. Beiden moeten dus in relatie tot elkaar gezien worden om een goed beeld te krijgen. Doen jullie dat?

Dergelijke combinaties van gegevens zijn niet standaard opgenomen in WAVES. Voor zo ver de gegevens beschikbaar zijn, is het wel mogelijk om ze zelf bij elkaar te zoeken in de WAVES databank en ze tegen elkaar af te zetten. We doen ons best om in de rapportages van de verschillende vergelijkingen dergelijke verbanden ook te leggen, en gezamenlijk met de waterschappen te komen tot nadere duiding bij actuele leervragen. Voor deze specifieke vraag geldt dat we momenteel geen informatie hebben over de mate van automatisering van het zuiveringsproces.

Bij de kosten voor waterzuivering (getoond tijdens de rondleiding door WAVES), gaat het daarbij alleen om de operationele kosten of ook de afschrijvingen?

De 'kosten naar beleidstaken', die onderaan in het dashboard 'Financiën' (<https://live-waves.databank.nl/dashboard/dashboard/financien>) zijn weergegeven, zijn 'netto-kosten' (=bruto-kosten minus directe opbrengsten, waarin zowel de operationele kosten als de afschrijvingen en rentelasten zijn opgenomen).

WAVES FUNCTIONALITEITEN

Is het mogelijk om de grafieken in WAVES (bijv. zuiveringskosten vs. gezuiverd volume) te voorzien van automatische regressielijnen?

Op dit moment is dat nog niet mogelijk. De software waar WAVES op draait wordt continu ontwikkeld; wellicht wordt dit in de toekomst wel een mogelijkheid.

Welke statistische bewerkingen kunnen er in WAVES worden gedaan? Bijvoorbeeld: gemiddelde, mediaan, regressie, e.d.

In het WAVES dashboard is het niet mogelijk om de presentaties zelf aan te passen, maar in de Waves databank zijn meer mogelijkheden, o.a. om het gemiddelde te tonen. Voor de mediaan en regressielijnen bestaan nog geen mogelijkheden. Wellicht zijn dit opties die in de toekomst – bij doorontwikkeling van de software – wel mogelijk zijn.

Kan het dat niet alle waterschappen getoond worden in de grafiek?

Er kunnen verschillende redenen zijn waarom (het lijkt alsof) een waterschap niet getoond wordt in een grafiek. In de basis is het belangrijk erop te letten dat het waterschap geselecteerd is als onderdeel van de grafiek en om na te gaan of het geselecteerde gegeven in het gekozen jaartal beschikbaar is in de databank. Verder moet er in de grafiek de ruimte zijn (qua lay-out) om het gegevens zichtbaar te maken. Het kan gebeuren dat twee waterschappen dezelfde waarde hebben en daardoor in een grafiek moeilijk van elkaar te onderscheiden zijn. Het kan ook gebeuren dat – wanneer de optie voor 'labels' aan staat – het label niet voldoende ruimte heeft in de grafiek om getoond te worden. *Dat laatste was tijdens het webinar het geval voor de 'stip' van waterschap Scheldestromen in de grafiek over zuiveringskosten vs. gezuiverde volume rioolwater.*

Hoe veilig zijn de gegevens in WAVES?

De gegevens in WAVES zijn openbaar beschikbaar en dus voor iedereen toegankelijk. De gegevens kunnen ook geëxporteerd en opgeslagen worden vanuit de databank. Er is ook een besloten versie van WAVES, die beveiligd is met wachtwoorden. Daarin staan de uitvragen en ook gegevens die nog niet goed gevalideerd kunnen worden staan uitsluitend in de besloten versie van WAVES. Het gaat dan nooit om gegevens die de bedrijfsveiligheid van de waterschappen in gevaar zouden kunnen brengen en uiteraard ook niet om privacygevoelige gegevens.

Zowel het bedrijf dat WAVES host (ABF Research) als de Unie van Waterschappen slaan de gegevens op verschillende digitale en fysieke locaties op, zodat ze bij een 'crash' beschikbaar blijven.